

Diarienummer: VN-2026/21

Handläggare: Isolde Limé, valsamordnare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Förordnande av röstmottagare i förtidsröstningen vid val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026

Förslag till beslut

1. Valnämnden förordnar röstmottagare i förtidsröstningen samt ambulerande röstmottagare vid val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige 2026 i enlighet med lista på röstmottagare upprättad 2026-06-04.
2. Förordnandet är individuellt och gäller endast för den röstmottagare som genomför den obligatoriska utbildningen för röstmottagare i förtidsröstningslokal.

Sammanfattning av ärendet

Kommunen har två lokaler för förtidsröstning, en i kommunhuset och en i Alsike skola. Lokalerna ska bemannas med lämpligt antal röstmottagare som förordnas av valnämnden. Röstmottagare förordnas under förutsättning att de genomför den obligatoriska utbildningen i augusti 2026 eftersom utbildningen är ett krav för att bli förordnad som röstmottagare.

Ärendets uppkomst och historik

Valnämnden behöver förordna de personer som ska jobba med röstmottagning. Valkansliet har berett ärendet och genomfört rekrytering av röstmottagare.

Rättslig utredning

Lagstöd

Vallagen (2005:837) 3 kap. 5 § 2 st. fastslår att endast de som har "fått sådan utbildning som behövs för uppdraget" kan förordnas till röstmottagare. Av samma paragraf andra stycket framgår även att vid utbildningen ska det utbildningsmaterial som tillhandahålls av Valmyndigheten användas. Valnämnden får dock ersätta delar av materialet eller komplettera detta om det behövs med hänsyn till lokala förhållanden. Det krävs minst två röstmottagare för att kunna motta röster i förtidsröstningen (3 kap. 6 § vallagen). Valnämnden planerar för ett ordinarie utbildningstillfälle och ett uppsamlingstillfälle för röstmottagare som ska arbeta i förtidsröstningen.

Av 7 kap. 3 a § vallagen framgår att väljare i vissa fall får "lämna sina röster till av valnämnden särskilt förordnade röstmottagare (ambulerande röstmottagare)". Ambulerande röstmottagare ska vara knutna till en särskild röstningslokal. I Knivsta kommun är de knutna till förtidsröstningslokalen i kommunhuset.

Interna styrdokument

Valkansliet har använt sig av riktlinje för rekrytering av röstmottagare med flera, antagen den 19 mars 2026 § 8, för att säkerställa att kravet på objektivitet uppnås i rekryteringen av röstmottagare.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Valnämnden fastställde arvodesnivåerna för röstmottagare den 19 mars 2026 § 9. Kostnaden för ersättningar till röstmottagarna beräknas uppgå till cirka 725 000 kronor och tas från valnämndens driftsbudget.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Röstmottagare i förtidsröstningen

Vid valen 2022 förordnades 28 röstmottagare och vid Europaparlamentsvalet 2024 förordnades 27 röstmottagare i förtidsröstningen. Inför valen 2026 har 33 personer tackat ja till att arbeta som röstmottagare i förtidsröstningen och delta i utbildningen i augusti.

Till skillnad från röstmottagare i vallokal finns ingen ordförande eller vice ordförande i röstningslokalerna. En samordnare per röstningslokal föreslås i stället. Samordnaren ska, utöver att arbeta som röstmottagare, hjälpa till med viss schemaläggning av röstmottagare, fördela arbetet i röstningslokalerna och vara första kontaktperson mellan röstningslokalerna och valkansliet.

Ambulerande röstmottagare

Väljare som på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller ålder inte kan ta sig till ett röstmottagningsställe får lämna sina valsedlar till ambulerande röstmottagare. Dessa arbetar alltid i team om minst två personer och samma regler gäller som vid förtidsröstning i röstningslokal. De ambulerande röstmottagarna föreslås vara knutna till röstningslokalen i Knivsta kommunhus.

Inför de allmänna valen 2026 kommer 7 personer att bjudas in till en särskild utbildning för ambulerande röstmottagare, utöver den ordinarie utbildningen för röstmottagare i förtidsröstningen.

Samlad bedömning

Valkansliet bedömer att fler förordnade röstmottagare än vid tidigare val underlättar schemaläggning och genomförande samt minskar risken för överbelastning vid sjukdom eller tekniska problem med den moderna förtidsröstningen.

Valkansliet föreslår att valnämnden förordnar samtliga 33 personer enligt lista upprättad 2026-06-04 som röstmottagare i förtidsröstningen, under förutsättning att de deltar i den obligatoriska utbildningen, samt förordnar de personer som, utöver den ordinarie utbildningen, även ska genomgå utbildningen för ambulerande röstmottagare. En lista över de personer som ska genomgå utbildningar lämnas på sammanträdet. Av listan framgår vilka roller de har samt vilken röstningslokal de föreslås tillhöra.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2025-05-25

Lista på personer 2026-06-04

Beslutet skickas till

Akten

Åsa Franzén
Chef för kommunledningskontoret

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☐

Nej ☒

Samtliga personer som föreslås förordnas som röstmottagare är minst 18 år.

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☐

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☒